Newyddion a gwybodaeth i Gymru gan:
Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru
Ty Baltig House, Sgwar Mount Stuart,
Bae Caerdydd, CF10 5FH
Lein Gymorth 0800 2888 329 www.wcva.org.uk

Swyddfa'r Cabinet yn cyhoeddi strategaeth Banc y Gymdeithas Fawr

Yn dilyn cyhoeddi strategaeth Swyddfa'r Cabinet y mis diwethaf a fydd yn gweld datblygu Banc y Gymdeithas Fawr, roedd llawer yn disgwyl clywed beth fyddai goblygiadau hyn i fudiadau yng Nghymru.

Daw cyllid ar gyfer Banc y Gymdeithas Fawr o ddwy ffynhonnell: buddsoddiad gan bedwar o fanciau'r stryd fawr, a fydd ar gael ledled y DU, a chyfrifon banc segur, a fydd ar gael ar gyfer Lloegr yn unig. Mae arian o gronfeydd banc segur yng Nghymru eisoes wedi'i ddyrannu ar gyfer dibenion gwahanol.

Nodwedd allweddol o agenda Cymdeithas Fawr llywodraeth y DU yw sefydlu Banc y Gymdeithas Fawr, a'i nod fydd cynyddu'r farchnad buddsoddi cymdeithasol er mwyn i fudiadau gwirfoddol, elusennau a mentrau cymdeithasol gael llwybr at fwy o adnoddau.

Pwrpas Banc y Gymdeithas Fawr yw gweithredu fel cyfanwerthwr a defnyddio ei fantolen i gyd-fuddsoddi, tanysgrifio neu warantu buddsoddiadau ynghyd â ffynonellau preifat o gyfalaf.

Bydd Banc y Gymdeithas Fawr yn cael ei gyllido gan £200 miliwn a roddir gan fanciau mwyaf y DU, ac amcangyfrif o £400 miliwn o gyfrifon banc segur: cyfrifon nad oes neb wedi cyffwrdd ynddynt ers 15 mlynedd neu ragor.

Cyhoeddodd y Prif Weinidog ym mis Gorffennaf y llynedd y byddai 100% o arian cyfrifon segur i'w wario yn Lloegr yn cael ei ddefnyddio ar gyfer buddsoddi cymdeithasol, ond bod cyfrifon segur yng Nghymru wedi'u clustnodi at ddibenion eraill.

Ar ôl ymgynghoriad cyhoeddus, cynigiodd Gweinidogion Cymru ddwy flaenoriaeth gwario a gymeradwywyd gan y Cynulliad Cenedlaethol ym mis Ebrill 2010:

- Cefnogi pobl ifanc i gyflawni eu llawn botensial, yn enwedig y rheiny nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant
- Annog gweithgarwch cymunedol i fynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd

Bydd y Gronfa Loteri Fawr yng Nghymru'n dosbarthu arian cyfrifon segur at y dibenion hyn.

Esboniodd Francis Maude, Gweinidog Swyddfa'r Cabinet, yn ystod cwestiynau Swyddfa'r Cabinet yn Nhŷ'r Cyffredin ar 1 Mawrth 2011 y byddai'r £200 miliwn y mae pedwar o fanciau'r stryd fawr yn ei fuddsoddi ym Manc y Gymdeithas Fawr ar gael ledled y DU. Fodd bynnag, cadarnhaodd mai ar gyfer Lloegr yn unig y byddai gweddill yr arian o gyfrifon banc segur, ac na fyddai gan fenthycwyr cymdeithasol y tu allan i Loegr fynediad at yr arian hwn.

Cadarnhaodd Francis Maude hefyd na fyddai'r banc yn dyfarnu grantiau.

Bydd WCVA yn monitro cynnydd Banc y Gymdeithas Fawr ac yn rhannu gwybodaeth ynglŷn ag unrhyw ddatblygiadau newydd.

Mae'r Strategaeth *Cynyddu'r Farchnad Buddsoddi Cymdeithasol* ar gael ar wefan Swyddfa'r Cabinet: www.cabinetoffice.gov.uk

Adolygiad strategol yn arwain at restr newydd o flaenoriaethau

Mae'r Comisiwn Elusennau wedi cyhoeddi 15 o flaenoriaethau rheoleiddio allweddol ar gyfer y pedair blynedd nesaf, gan ganolbwyntio ar y broses o gofrestru elusennau, darparu cyfarwyddyd i ymddiriedolwyr, sicrhau bod grwpiau'n parhau'n atebol i'r cyhoedd ac ymchwilio i gamreoli elusennau.

Ymhlith y blaenoriaethau allweddol sydd wedi'u datgan gan y Comisiwn mae:

- Symleiddio'r broses o gofrestru elusennau, gan symud yn gyflym at wrthod ceisiadau nad ydynt yn bodloni'r gofynion.
- Addasu canllawiau i anghenion amrywiol yr elusennau a defnyddio technoleg er mwyn galluogi personoli a rhyngweithio.
- Adolygu'r wybodaeth sydd ei hangen gan elusennau er mwyn sicrhau bod yr hyn y gofynnir amdano'n angenrheidiol ac yn ddigonol ar gyfer atebolrwydd cyhoeddus.
- Cynnal y gallu i ymchwilio i elusennau unigol lle ceir camreoli neu gam-drin - ond canolbwyntio yn unig ar ymyriadau lle ceir risg difrifol a systemig a lle gall ymyrraeth y Comisiwn gael yr effaith fwyaf.
- Datblygu partneriaethau aˆ chyrff ymbarél fel eu bod, dros amser, yn gallu derbyn y cyfrifoldeb am gyngor un-i-un.
- Ystyried rhaglen o adolygu cymheiriaid er mwyn helpu i ddatgan meysydd o risg a rhoi sylw iddynt.
- Creu strwythur newydd gyda hierarchaeth fwy gwastad a llai o haenau o ran gwneud penderfyniadau.

Mae cyhoeddi'r blaenoriaethau hyn yn arwydd o ddiwedd cam cyntaf adolygiad strategol y Comisiwn, yr oedd ymgynghoriad cyhoeddus yn sail iddo. Bydd y cam nesaf yn cynnwys gwaith yn datblygu ac yn perffeithio'r blaenoriaethau hyn, gyda'r amcan o gael strwythur newydd yn ei le ar gyfer y Comisiwn o 1 Hydref 2011 ymlaen.
Am restr lawn o flaenoriaethau allweddol y Comisiwn Elusennau, ewch i http://www.charitycommission.gov.uk/welsh/index.aspx?

Cyfle ola i alw am enwebiadau i wobrwyo gwirfoddolwyr

Bydd enwebiadau ar gyfer Gwobrau Gwirfoddolwyr y Flwyddyn Cymru WCVA, sydd yn cael eu cefnogi eleni gan CCLA, yn cau ar ddydd Gwener 15 Ebrill.

Yn ogystal â chydnabod unigolion, pobl ifanc (dan 25 oed) a grwpiau, mae'r hefyd yn gwobrwyo gwirfoddolwyr ac ymddiriedolwyr 'gwyrdd'.
Ceir hyd at dri enillydd ymhob categori, sy'n arwain at 15 enillydd cenedlaethol, a bydd yr enillwyr yn cael eu gwobrau mewn seremoni yng Nghaerdydd fis Mehefin, a bydd pawb a enwebir yn cael tystysgrifau clod mewn seremoni leol neu drwy'r post.

Ymhlith Gwirfoddolwyr y Flwyddyn Cymru 2010 oedd dau amgylcheddwr sy'n cymryd amser o'u gwaith yn ddi-dâl i wirfoddoli ac ymddiriedolwr sydd wedi bod yn allweddol yn sicrhau bod Canolfannau Cyngor ar Bopeth yn y Gogledd yn rhedeg yn effeithiol.

Mae'r cefnogwr CCLA yn bodoli i helpu elusennau i wneud y gorau o'u buddsoddiadau. Gweler www.ccla.co.uk am ragor o wybodaeth.

Ceir manylion y cynllun, gan gynnwys ffurflenni enwebu, drwy gysylltu â Lein Gymorth WCVA ar 0800 2888 329, e-bostio help@wcva.org.uk neu llwytho i lawr o www.wcva.org.uk/voty. Y dyddiad cau ar gyfer cael enwebiadau yw 15 Ebrill 2011.

Deddf Cadw Data 1998. Cedwir a phrosesir manylion cysylltu pob un sy'n derbyn yr Atodiad Cenedlaethol gan WCVA ar gyfrifiadur. Defnyddir y wybodaeth gan WCVA i fonitro a hyrwyddo'r sector gwirfoddol yng Nghymru. Datgelir manylion cysylltu i drydydd parti i fod o gymorth yn y broses hwn.

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru, Prif Swyddfa - Ty Baltig, Sgwâr Mount Stuart, Caerdydd, CF10 5FH, elusen gofrestredig rhi 218093, cwmni cyfyngedig drwy warant 425299, wedi ei gofrestru yng Nghymru.